

SYNDYKALISTA

ORGAN
GENERALNEJ FEDERACJI PRACY

Cześć
pracy!

Niech żyje niezależny ruch zawodowy G. F. P.!

Rok II.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Plebiscytowa 1, telefon 28-14
Dawid, „Solidarność Robotnicza”.

Nr. 9.

Deklaracja programowa Centralnego Komitetu Robotniczego Współpracy z Marszałkiem Piłsudskim.

W Warszawie utworzony został Centralny Wyborczy Komitet Robotniczy Współpracy z Marszałkiem Piłsudskim.

Komitet ogłosił swą deklarację programową, z której podajemy poniżej najważniejsze ustępy:

„...zasadniczym naszym hasłem jest zachowanie przez polską klasę robotniczą niewzruszonej pozycji moralnej, której wyrazem musi być uczciwy stosunek do własnego Państwa oraz poczuwanie się do odpowiedzialności za jego byt i losy, musi być czynny udział w walce o zapewnienie Państwu potęgi i siły.

Zresztą Państwo silnie leży w interesie mas pracujących miast i wsi. W państwie słabem i biednym — a takim musi być państwo, w którym rzadzy zmienialiby się co kilka miesięcy, nie mając możliwości niczego dokonać, niczego przeprowadzić — w państwie ustawicznie zagrożonym w swej egzystencji, klasa pracująca nie będzie miała możliwości wywalczyć choćby znośnych warunków bytu. Jest bowiem stwierdzonem oddawnie i powszechnie jawiskiem, że słabość polityczna, a co zatem idzie z konieczności i gospodarcza, państwa całym swym ciężarem spada na barki mas pracujących. Tylko w silnej demokratycznej Polsce, posiadającej silny rząd, onarzyć bezpośrednio o zaufanie i mas zdoła klasa robotnicza uzyskać dobrobyt i wywalczyć należne jej, należne miejsce w Państwie, uzyskać wpływ i znaczenie, odpowiedzialność jej roli, uczciwieść, ewe ideały sprawiedliwości społecznej, ewe postulaty gospodarcze i polityczne.

Silne Państwo — oto przedmiot walki, która dzieli dziś Polskę na dwa wielkie obozy. Walka ta rozgorzała w maju 1926 roku, kiedy Piłsudski wystąpił przeciw rozdrapywaniu Polski przez partię, przeciw pasywnemu zerwowaniu klęk partyjnych na ciele Państwa. W momencie tym mas pracujące poparły jednomyślnie Marszałka Piłsudskiego w Jego zamierzeniach — a jeśli dziś, otumaniona przez demagogię partyjną, część klasy pracującej znalazła się w obozie wrogim Komendantowi — to gdy spostrzeże, że znajduje się tam razem z obywatelskim faszyzmem kapitalistycznym i ludźmi odpowiedzialnymi za masakry robotnicze w Krakowie i Borystawie — rychło oprzytomnieje. Już dziś przychodzi oznaki tego otrzeźwienia, czego dowodem choćby całkowite nieudanie się promklamacyjnych przez partię polityczną strajków protestacyjnych.

W walce, która dziś się toczy, nikomu nie wolno pozostać biernym. Walka

idzie bowiem o przyszłość Państwa. Od wyniku tej walki zależą w ogromnej mierze losy klasy pracującej. Dlatego ważnym jest, by uświadomić sobie własne dążenia, własny cel. Jedynie bowiem żołnierz świadomy sprawy, o którą walczy, jest żołnierzem pełnowartościowym. Tembardziej w walce politycznej — gdzie nie ilość, lecz jakość jest na dłuższą metę decydującym czynnikiem zwycięstwa.

Nie jesteśmy partią polityczną, nie mamy więc potrzeb pisania lokalowych programów, które nigdy nie będą urzeczywistnione. Chodzi nam jedynie o wyznaczenie jasnych, zasadniczych celów, do których, opowiadając się za standardami ideowymi Marszałka Piłsudskiego, zmierzamy.

Podstawowym naszym celem politycznym jest silne Państwo, które chcemy widzieć jako demokrację społeczną.

Sila Państwa winna opierać się na silie zorganizowanego obozu pracy, będącego podstawowym czynnikiem twórczości i postępu. Ostoja zaś i fundament siły świata pracy może być jedynie potężny, niezależny od partii, jednolity ruch zawodowy. Oto cały nasz program.

Ruch zawodowy w Polsce nosi wciąż jeszcze piętno partyjno-polityczne, uniemożliwiając mu wykonanie jego zadań. Ruch ten jest rozbity — gdyż każda partia posiadać chce własne związki zawodowe. Na skutek zaś tego ruch zawodowy jest bezsilny. Poszczególne związki zawodowe walczą ze sobą, a ideały i potrzeby ruchu robotniczego podporządkowane są interesom podwórka partyjnego. I siły robotnicze, zamiast być zespolone zostały i użyte w całosci do uzyskania zwycięstwa w walce z użyźnianiem kapitalizmu, marnowane są przez menedżerów partyjnych w bratniej walce, z czego korzysta jedynie strona przeciwna — kapital.

Sila klasy pracującej — upośledzonej dziś ekonomicznie — jest solidarności, jest jednolitość. Tylko jednolność da jej moc i potęgę, tylko jednolność silni zwyciężyć lub choćby tylko obronić się będziemy mogli. Urzeczywistnienie hasel jednolności i solidarności klasy pracującej nie jest do pomysłienia, gdy w grę wchodzić będą interesy partyjne. Utworzenie jednolnego frontu klasy pracującej możliwe jest jedynie na gruncie interesów zawodowych i gospodarczych. Partyjniczo rozbija solidarność klas robotniczych!

Utworzenie jednolnego frontu zawodowego klasy pracującej jest podsta-

wym warunkiem wywalczenia przez organizację zawodową postulatów kontroli nad produkcją oraz udziału zorganizowanego zawodowo czynnika pracy w kierownictwie przedsiębiorstw i w kierownictwie polityki gospodarczej Państwa.

I.

Naszymi postulatami w dziedzinie ustroju Państwa są:

1. Wzmocnienie władzy rządzącej przez:

a) wybory Prezydenta Rzeczypospolitej przez lud w głosowaniu powszechnym, co nada Państwu naradawę i głęboko demokratyczny charakter;

b) zapewnienie rządowi trwałości i siły, uniezależnienie go od partii i od rządzących z za ich pleców grup kapitałowych, przy równoczesnym zachowaniu przez społeczeństwo kontroli nad ogólną linią polityczną rządu, tak, aby linia ta odpowiadała istotnemu układowi aktywnych sił społecznych w Państwie.

c) wprowadzenie odpowiedzialności rządu przed Prezydentem Rzeczypospolitej i nadanie Prezydentowi prawa weta zawieszającego w dziedzinie ustawodawczej;

2. Zniesienie Senatu.

3. Utworzenie Naczelnej Izby Gospodarczej, w której świat pracy miałby zapewnione należne swej roli, siły oraz znaczeniu przedstawicielstwo i wpływ.

II.

W dziedzinie ekonomicznej opowiadamy się za polityką gospodarczą i finansową Państwa, która by zapewniła jaknajpełniejszy rozwój sił produkcyjnych kraju — w czym widzimy najskuteczniejszy i jedynie realny środek zwalczania bezrobocia oraz podniesienia dobrobytu klasy pracującej w drodze wydajnej pracy, znajdujących się dziś na poziomie, uniemożliwiającej masom pracującym ludzką egzystencję. Domagamy się więc minimum zarobku, niezbędnego do utrzymania rodziny robotniczej.

III.

W dziedzinie ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych domagamy się bezdyskusyjnie:

1. bezwzględnej utrzymania obowiązującego ustawodawstwa społecznego o ochronnego i ubezpieczeniowego;

2. niezwłocznego wprowadzenia w życie ustawy o ubezpieczeniu społecznym;

3. rozciągnięcia działania ustawy o urlopach na Górny Śląsk i

4. przedłużenia okresu choroby, w którym robotnik nie może być pozabawiony pracy — do trzech miesięcy.

IV.

W dziedzinie oświaty i kultury stoiemy na stanowisku:

1. wprowadzenia jednolitego ustroju szkolnictwa, umożliwiającego dzieciom wszystkich warstw obywateli, zdobycie takiego wykształcenia, które odpowiada zdolnościom dziecka i zamiłowaniu zawodowemu uczące się młodzieży;

2. zakładania poradni psychotechnicznych;

3. rozbudowy gmachów szkolnych, pozwalających znaleźć miejsce w szkole wszystkim dzieciom w Polsce;

5. budowy domów oświatowych i świetlic robotniczych.

V.

W dziedzinie budownictwa mieszkaniowego uważamy za niezbędne:

1. budowę tanich mieszkań robotniczych, przystosowanych do potrzeb szerokiej mas pracujących;

2. uproszczenie procedury kredytowej, utrudniającej dotychczas niezmiernie akcję budowy domów mieszkalnych, a w szczególności wpływającej na wzrost kosztów budowy.

VI.

Jesteśmy gorącymi zwolennikami polityki pokoju i porozumienia międzynarodowego, opartego o poszanowanie istniejących traktatów. Równocześnie jednak stwierdzamy, jasno i zdecydowanie, że wszelkie zamachy na nasze granice spotkać się muszą z jednolitym i solidarnym stanowiskiem całego narodu polskiego, którego odpowiedzią w tym wypadku może być jedynie oręż.

Niech żyje Polska! Niech żyje społeczna demokracja pracy! Niech żyje Komendant Piłsudski!

Wydział Wykonawczy Komitetu: R. Tomczak — przewodniczący; B. Gawlik — wiceprzewodniczący; W. Stefańczyk — wiceprzewodniczący; T. Werner — sekretarz; H. Kostka, K. Kaczorowski, L. Nalewajko, W. Słowianin, J. Szurig, S. Świećicki, T. Wiśniewski, Fr. Zieliński, G. Zieliński.

Rozbicie i upadek klasowo-socjalistycznego ruchu robotniczego na Śląsku Cieszyńskim.

Zwyczajski pochód Generalnej Federacji Pracy.

Ruch robotniczy w Bielsku i okolicy przeżywa obecnie przełomowy moment. Dotychczasowa dyktatura, jaką nad tym ruchem sprawowali przez długi szereg lat przywódcy partyni P. P. S. C. K. W. już dziś należy do przeszłości. Rozkład zarówno partynio-politycznej organizacji P. P. S. jak i przedwzrostkiem organizacji klasowych związków zawodowych na terenie Śląska Cieszyńskiego jest już dziś widoczny dla każdego. Ta rzekoma potęga socjalistyczna na Śląsku Cieszyńskim okazała się kołosem na glinianych nogach. Wystarczyło parę mocniejszych posunięć władz państwowych przeciw choremu na mniej wielkości przywódcom niepopieczalnej opozycji, wystarczyło odsuniecie ich od pełnego złobu, jaki uczynili sobie z Kasy Chorych, aby ta rzekoma niezłomność i twierdza II-iej międzynarodówki okazała się licho skłębionym i na piasku budowanym gmachem. Obecny upadek i rozkład socjalistyczno-klasowego ruchu robotniczego na Śląsku Cieszyńskim ma jednak głębsze podłoże. Ruch ten socjalistyczny budowali na dwóch głównych fundamentach: na sojuszu z niemieckimi socjalistami oraz na oparciu kierowniczych stanowisk w instytucjach ubezpieczeń społecznych, z których czerpali środki na prowadzenie agitacji politycznej.

I właśnie te dwa rzekome „fundamenty” stały się przyczyną upadku i rozkładu ruchu klasowego na Śląsku Cieszyńskim.

Narzućcie polskiemu robotnikowi na Śląsku Cieszyńskim, gdzie przecież świeże są jeszcze tradycje powstańczych walk z zaborcami i ofiarne pracy narodowej polskiej, sojuszu z niemieckimi socjalistami, było w rzeczywistości oddaniem polskiego robotnika w niewolę niemieckich majstrów i dyrektorów, z którymi dla celów doradczych rozkazy panowie klasowy i ciekawości szli ręką w rękę. Ciągłe szyskany i jawne lekceważenie polskiego robotnika przez niemieckich majstrów i dyrektorów, na czołwie klasowy w imię „międzynarodowej solidarności proletariatu” nie reagowali, wprowadzając do organizacji tego życia związkowego języka niemieckiego, jako równoprawnego, a f. ktycznie panującego, a wszystko to czyż wcześniej niż później musiało wywołać reakcje polskich mas robotniczych, które w wolnej Polsce chciałyby mieć inne stosunki, aniżeli pod butem zaborców.

Drugie źródło rzekomej siły ruchu klasowo-socjalistycznego — oparowanie zarządów instytucji ubezpieczeniowych, przedwzrostkiem Kas Chorych stało się przyczyną moralnego upadku przywódców ruchu i utraty zaufania do nich przez zorganizowane masy. Ujawnyj się swe ręce kierownictwo i dysponowanie funduszkami Kas Chorych za cene kompromisów i układow z fabrykantami — pracodawcami, przywódcy związków klasowych postanowili wyzyskać te fundusze społeczne dla celów partyjnych, a nawet co gorsze czysto osobistych. Z jednej strony terne partyjnych, obśadywanie wszystkich dobrze płatnych stanowisk swymi protegowanymi, którym za pieniądze społeczne polecono robić agitację partyjną, a z drugiej strony wykorzystywanie koniunktury i stanowisk dla robienia interesów prywatnych — wszystko to musiało zangorować moralnie cały ruch socjalistyczno-klasowy i pozbawić go zaufania mas.

To też dziś mszczą się te fałszywe założenia i metody robienia polityki i in-

teresy przez panów ciekawistów i klasowców.

Jaskrawym objawem upadku i rozkładu tego ruchu na Śląsku Cieszyńskim jest opuszczenie szeregu P. P. S. C. K. W. przez wybitnych jej przedstawicieli oraz masowe wystąpienia członków ze związków klasowych i zwycięski ich ideologicznie związków zawodowych i rozwój syndykalistycznej Generalnej Federacji Pracy.

Organizacja nasza na Śląsku Cieszyńskim, walcząca od początku swego istnienia z niesłychanymi trudnościami, ze zorganizowanymi i solidarnym terorem ciekawistów, majstrów i dyrektorów niemiecko-żydowskich, dziś zdolna przełamać zarówno ten terror jak i obawę przed nim u polskich robotników, którzy ca-

Zgromadzenie robotnicze G. F. P. w Bielsku.

Dowodem przełomu psychicznego, jaki dokonał się ostatnio w masach robotniczych Bielska i okolicy, jest pierwsze zgromadzenie robotnicze, zwołane w Bielsku przez Gen. Fed. Pracy. Zgromadzenie odbyło się w przepelnionej sali „Viribus Unitis” pod przewodnictwem prezesa Wydz. Okręgowego G. F. P. w Bielsku ob. Jęzickiego, przy współudziale przysiężnym złożonego z ob. ob.: Rusina i Gęgi.

Po zgłoszeniu, referaty o obecnej sytuacji gospodarczej, programie G. F. P. i aktualnych sprawach zawodowych i organizacyjnych wygłosili ob. sekretarz Generalny G. F. P. na Śląsku red. Kapuściński, sekretarz okręgowy G. F. P. Bajdur i sekretarz miejscowy Tabiszewski. Referaty spotkały się z całkowitym zrozumieniem i uznaniem zgromadzonych robotników, co wyraziło się w gorących oklaskach i przebiegu dyskusji. W dyskusji zabierał głos ob. ob.: Olearczyk, Rusin, Klimczak, Bieniak i Gęga.

We wszystkich przemówieniach bardzo ostro atakowano przywódców związków klasowych, którzy dla doradczych majstrów i dyrektorów z niemieckimi kłajdami i dyrektorami. Bardzo ostro potępiono sojusze ciekawistów z Niemcami, co fatalnie odbija się na położeniu polskiego robotnika. Po dyskusji jednomyślnie wśród burzliwych oklasków uchwalamo następującą rezolucję:

„Zebnani na zgromadzeniu robotniczym w Bielsku w dniu 21 października b. r. domagamy się:

1) Wobec niezafatwienia przez sejm ustawy o obowiązkowym zabezpieczeniu robotników na starość, wprowadzenia w życie tej ustawy dekretem P. Prezydenta Rzeczypospolitej;

2) od przyszłego Sejmu Śląskiego domagamy się natychmiastowego uchwalenia ustawy o umowie o prace robotników, obowiązującej już w całym państwie za wyjątkiem województwa śląskiego.

Rozwiązanie Zarządu Kasy Chorych w Bielsku.

Oczekiwane oddawna rozwiązanie socjalistycznego Zarządu Pow. Kas Chorych w Bielsku nastąpiło w końcu ub. miesiąca. Komisarzem rządowym Kasy Chorych zamianowany został kapitan w rez. p. Fikus, a wicekomisarzem znany na terenie pow. bielskiego major w rez. Józef Płonka, prezes Zarządu Okr. Zw. Strzeleckiego.

mi załogami fabrycznymi przechodzą masowo do Generalnej Federacji Pracy.

Idziemy na Śląsku Cieszyńskim z hasłem walki o poszanowanie praw i szacunek dla polskiego robotnika, o uwolnienie go od terroru partyjnego i szyskan niemiecko-żydowskich pracodawców i ich slugusów.

Idziemy z hasłem udzielenia gospodarki w Kasach Chorych, oczyszczenia ich od wpływów partyjnych, ochrony funduszy społecznych i celowego ich wydatkowania.

Idziemy z hasłem zdecydowanej i bezkompromisowej walki o lepszy byt materialny robotnika i rozwój kulturalny polskiego robotnika.

Wierzymy, że pod tym sztandarem osiągniemy pełne zwycięstwo. S. K.

Rada zakładowa w hucie Królewskiej na usługach hakaty.

W poniedziałek dnia 20 października 1930 r. odbyło się zebranie Federacji Metalowców w Nowych Hądach w sali p. Homy pod przewodnictwem ob. Szyszyrki. Referat o obecnej sytuacji gospodarczo-politycznej wygłosił ob. Bajdur. W dyskusji nad referatem zabierali głos ob. Werner i Szyszyrka ob. Szyszyrka, którzy wypowiadali się po myśli wywodów ob. Bajdura. Po załatwieniu spraw wewnętrznych i przyjęciu rezolucji, która poniżej podajemy, przewodniczący hasłem „Cześć Pracy” zamknął zebranie.

Rezolucja.

Zebnani członkowie Federacji Przemysłu Metalowego w Nowych Hądach w dniu 20 b. m. uchwalają:

1) Zebnani żądają od marłodawcy władz rozwiązania rady robotniczej w hucie Królewskiej, która prowadzi robotę na szkole Państwa Polskiego i polskiej klasy pracującej. Rada ta wystawiła fałszywe zaświadczenia dla optantów, jakoby zastali zwolnienie na skutek ogólnej redukcji, ale jedynie z tego powodu, że są optantami. Mimo interwencji robotników w hucie Królewskiej radcowie ich nie zostali ukarani, przeto żądamy ukarania winnych, wzgl. rozwiązania obecnej i zamianowania rady robotniczej komisarzowej.

2) W związku ze zwolnieniem ob. Króla z huty „Falwy” przez p. dyr. Przybylskiego, zebnani z ubolewaniem stwierdzają, że nigdy nie spodziewali się, że p. dyr. Przybylski odberze egzystencje rodzinie powstańca i uchodźcy, człowieka, który jest działaczem w polskiej organizacji. Zebnani żądają od zarządu huty Falwy natychmiastowego przyjęcia ob. Króla do pracy. Zebnani oświadczają, że na apel naszej organizacji gotowi jesteśmy wystąpić w obronie ob. Króla.

3) Zebnani stwierdzają, że podczas obecnej akcji wyborczej dołozą swych sił dla powarcia obozu Marszałka Piłsudskiego, i że w dniu wyborów głosować będą solidarnie na liście Nr. 1 owarcie bez żadnych budek wyborczych.

Jak się dowiadujemy, niesłychany wprost postępke Rady Zakładowej w Król. Hucie, która ośmieliła się wystawić fałszywe świadectwa optantom niemieckim, został już odpowiednio przez władze polskie potraktowany. Oto na skutek interwencji p. Komisarza Demobilizacyjnego in. Galloia trzech radców Niemców, winnych wystawienia fałszywych i tendencyjnych zaświadczeń mają być pozbawieni mandatów radzieckich.

Mamy nadzieję, że fakt ten posłuży jako ostrzeżenie dla tych radców-Niemców, którzyby chcieli swe stanowiska wykorzystywać dla oczerniania zagranica stosunków polskich i dla wzmocnienia wpływów niemieckich.

Muszą oni zapamiętać sobie, że organizacja nasza patrzy w pilnie na ręce i potrafi przy pomocy władz sparaliżować ich podejrzenia szacherek. Radzimy więc być ostrożni!

Przedłużenie okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków.

Zarządzeniem Ministra Pracy i Opieki społecznej z dnia 3 października 1930 r. wszystkim bezrobotnym na całym terenie Województwa Śląskiego, którzy do dnia 30 listopada 1930 włącznie wyczerpali lub wyczerpią zasiłki z funduszu bezrobocia, przedłużono okres pobierania zasiłków o 4 tygodnie. Oznacza to, iż okres pobierania zasiłków przedłużono z 13 na 17 tygodni.

Jesteśmy przekonani, że nowy kumisażyczny zarząd potrafi energicznie i radykalnie oczyścić i uporządkować niemiędzy stosunki panujące w Kasie Chorych, a tem samem przywrócić powszechne zaufanie do tej doniosłej dla mas robotniczych instytucji.

Generalna Federacja Pracy w obronie żywotnych interesów polskiego robotnika.

Powiatowy Zjazd Generalnej Federacji Pracy w Katowicach.

W ślad za Zjazdami powiatowymi G. F. P., jakie odbyły się w Świętochłowicach i Rybniku, w ubiegłą niedzielę odbył się także Zjazd w Katowicach, na który zjechali się licznie przedstawiciele grup miejscowych wszystkich Federacji powiatu katowickiego.

Zjazd, który rozpoczął się o godz. 10 rano w sali Domu Związkowego, otworzył prezes Wydziału Okręgowego ob. burmistrz Grzesik, witając przybyłych delegatów oraz przedstawiciela Starostwa w osobie p. Dr. Richtera. W przemówieniu powitalnym wyjaśnił ob. Grzesik, że celem Zjazdu jest omówienie najważniejszych spraw gospodarczych, zawodowych interesujących polskie warstwy pracujące oraz podniesienie sprawności działania wszystkich organów ruchu naszego. Ob. Grzesik wskazał, że w obecnej chwili ości całej polskiej warstwy pracującej na Śląsku są zwrócone na Generalną Federację Pracy, która rzuciła na Śląski teren robotniczy, zabagniony przez związki partyjne, nowe o. zyczne hasła. Generalna Federacja Pracy winna wyczerpać wszystkie siły, by pokładanych w niej przez nasze robotnicze nadziei nie zawieść, a poprowadzić ją do lepszej przyszłości.

Na przewodniczącego Zjazdu powołano ob. Rogackiego, na sekretarzysty ob. ob. Kurzaja i Zembickiego. Przed przystąpieniem do obrad zabrał głos p. Dr. Richter, który w imieniu Starostwa katowickiego powitał Zjazd, życząc organizacji naszej pełnego powodzenia w pracy oraz zapewniając o żywej pomocy ze strony władz państwowych i komunalnych.

Z kolei referaty z ramienia Zarządów poszczególnych Federacji wygłosili ob. Fajdur — o sytuacji w przemyśle metalowym, o akcji zarobkowej i sprawach organizacyjnych Fed. Metalowców, ob. Derejczyk — o sprawach górniczych ob. Kuźma — o pracach Federacji Kolejowców polskich i ob. Sierosiowski — o pracach Federacji Pracowników Umysłowych, Federacji Pracowników i Rzemieślników. Z ramienia Wydziału Okręgowego zreferował o ogólnych zadaniach C. F. P. w chwili obecnej wygłosił ob. red. Kapuściński.

Wszystkie referaty, poruszające najważniejsze zagadnienia, obchodzące śląskie warstwy robotnicze i ich postulaty, wysłuchane były z żywym zainteresowaniem i gorąco okaskwane. Po referatach odczytane zostały rezolucje, które zebrani delegaci jednomyślnie uchwaliли. Rezolucje te brzmią jak następuje:

I. Przeciw zamachom kapitalistów na place robotnicze, 8-godzinny dzień pracy i świadczenia socjalne.

Zjazd Powiatowy G. F. P. powiatu katowickiego stwierdza, że istotnie ciężka sytuacja gospodarstwa która jest wynikiem ogólnego światowego kryzysu, nie jest jednak bynajmniej ani tak katastrofalna ani beznadziejna, by mogła usprawiedliwić zamachy kapitalistów na place robotnicze, na 8-mio godzinny czas pracy i ubezpieczenia socjalne. Zjazd stwierdza, że kryzys gospodarczy może być zwalczany nie przez zmniejszanie zdobytych praw, jakie wywalczyli sobie w Polsce klasa pracująca, ale przez odwołanie politykę rządu z jednej strony i przez rozumna i celowa gospodarce przedsiębiorstw prywatnych, które winne przedewszystkiem zmniejszyć swe wydatki przy obniżeniu obciążonych pensji dyrektorów. Wobec powyższego Zjazd G. F. P. pow. katowickiego stwierdza, że polskie warstwy pracujące sku-

pione w naszej organizacji nigdy nie zgodzą się na zadania przemysłowców obniżenia plac robotniczych, naruszenia 8-mio godzinnego czasu pracy i zmniejszenia świadczeń przemysłu na cele socjalne. Wszelkie zamachy pracodawców w tym kierunku odparte będą przez nas w zdecydowany sposób.

II. O usunięcie niemieckich dyrektorów, majstrów z przemysłu na Śląsku.

Generalna Federacja Pracy od początku swego istnienia walczyła konsekwentnie o spolszczenie przemysłu śląskiego nie tylko u góry przez mianowanie polskich dyrektorów, ale przede wszystkim przez usunięcie Niemców ze stanowisk majstrów, sztygarów, nadzórników, które obciążali oni niepełnością. W dalszym momencie kryzysu gospodarczego i redukcji G. F. P. zadaniem u musi podnieść jako głos całej polskiej klasy pracującej. Zjazd Powiatowy G. F. P. pow. katowickiego kategorycznie domaga się od władz polskich ścisłego przestrzegania, by redukcje o. tejmywały przedewszystkiem obokracjowców i Niemców a nie miejscowy załozony pod względem narodowym element polski. Do wszystkich grun i zarządów miejscowych i radców zakładowych Zjazd apeluje, by dopilnowali na miejscu sposobów przeprowadzenia redukcji i zakładali protesty w wypadkach nieuzasadnionych i niesprawiedliwych.

III. W sprawie reformy ustroju Polskiego.

W momencie gdy w Polsce waży się

Zjazd Generalnej Federacji Pracy powiatu rybnickiego.

Celem usprawnienia pracy G. F. P. na terenie pow. rybnickiego oraz celami doświadczenia poinformowania wszystkich grup G. F. P. o obecnych zadaniach i o obowiązkach organizacji, zwołany został do Rybnika Zjazd delegatów wszystkich grup G. F. P. w dniu 5 października w sali p. Cwikla przy bardzo licznych udziałach delegatów. Zjazd otworzył sekretarz powiatowy ob. Kubiak, witając delegatów, oraz przedstawicieli Wydziału Okręgowego w osobach ob. ob. Grzesika i Kapuścińskiego, Zarządu Gł. Fed. Pracy Przemysłu Górniczego w osobach ob. ob. Fessera i Derejczyka oraz przedstawiciela Starostwa rybnickiego w osobie zastępcy starosty p. Skrzypca. Na przewodniczącego Zjazdu delegaci powoływali jednomyślnie ob. Piechoczka Ludwika, b. posta na Sejm Śląski. Referaty o zadaniach G. F. P. w chwili obecnej i o sprawach organizacyjnych wygłosili ob. ob. Grzesik, Kapuściński, Fesser i Derejczyk. Referenci w swych przemówieniach położyli nacisk na konieczność intensywnie pracy wszystkich organów związku, na konieczność rozszerzenia G. F. P. na terenie całego powiatu i wszystkich zakładów pracy oraz na konieczność skupienia całej polskiej klasy pracującej w polskich organizacjach zawodowych. Po referatach w otwionej dyskusji zabierało głos kilkunastu delegatów, informując o sytuacji gospodarczej i organizacyjnej. Wszyscy mówcy solidaryzowali się z przemówieniami referentów, ujawniając wielki zapał do pracy w kierunku rozszerzenia G. F. P. na terenie pow. rybnickiego. Po dyskusji Zjazd uchwalił jednomyślnie następującą rezolucję:

„Zjazd powiatowy G. F. P. powiatu rybnickiego stwierdza, że w okresie kr-

łószy przyszłego ustroju Polski, Generalna Federacja Pracy musi podnieść swój głos, jako przedstawiciela polskiego światła pracy i domagać się takiej reformy ustroju, która by zapewniła nam leżyty i istotny wpływ na bieg życia gospodarczego, przedewszystkiem organizacjom zawodowym i gospodarczym a nie tylko partiom politycznym. Dlatego Gen. Federacja Pracy domaga się reformy Senatu na reprezentację interesów zawodowych i gospodarczych, na reprezentację światła Pracy w Polsce.

IV. W sprawach organizacyjnych.

Wielkie i trudne zadania, jakie spadają na nasz ruch zawodowy, nakładają na nas wielkie obowiązki organizacyjne. Jeśli te zadania mamy spełnić, musimy wykazać niezwykłą solidarność wszystkich członków, wszystkich grup i zarządów, dlatego też Zjazd Powiatowy G. F. P. w Katowicach apeluje do wszystkich członków G. F. P., do wszystkich zarządów miejscowych do sumiennego wypełniania swych obowiązków w stosunku do organizacji oraz do intensywnie pracy dla rozszerzenia jej na całą polską warstwę pracującą na Śląsku.

W dyskusji ogólnej i wolnych głosach zabierało głos szereg delegatów, poruszając aktualne sprawy robotnicze i organizacyjne. Po wyczerpaniu porządku dziennego przewodniczący ob. Rogacki zamknął Zjazd, który stanowił dalszy krok naprzód w pracach Generalnej Federacji Pracy.

zysu gospodarczego, redukcji i zamachu kapitalistów na interesy robotnicze, Generalna Federacja Pracy może spełnić swe trudne zadania jedynie przy pomocy i solidarności wszystkich grup i członków. Dlatego konferencja wzywa wszystkich członków do intensywnie pracy, dla obrony naszych interesów i stworzenia silnego prawdziwego polskiego ruchu zawodowego.

Jednocześnie Zjazd zwraca się do członków innych organizacji zawodowych, a przedewszystkiem do członków Z. Z. P. z gorącym apelem, aby zerwali z niemieckimi organizacjami zawodowymi, które szkodzą zarówno naszemu interesowi narodowemu jak i zawodowemu. Zjazd stwierdza, że pomimo ataków kapitalistów oraz związków partyjnych na Gen. Federację Pracy, nie ustaniemy w otwartości i zdecydowanej walce o lepsze jutro polskiej klasy pracującej. Organizacje partyjne i dyrektorów ostrzegamy przed stosowaniem takich szykan w stosunku do naszych członków (przedewszystkiem na kop. Emmie, Charlie i Knurów), gdyż będziemy musieli chwycić się ostrych środków, aby ten stan nieleży radykalnej zmiany. Zjazd wia z zadowoleniem faki wydalenia z granic państwa generalnego dyrektora Kallenborna i domaga się od władz dzisiejszych energicznych posunąć w kierunku uwolnienia polskich warstw prac. od niemieckich dyrektorów i majstrów.

Zjazd G. F. P. powiatu rybnickiego łączy się z głosem całego ludu śląskiego i narodu w energicznym proteście przeciw zamachom niemieckim na nasze granice zachodnie.

Krwia wywalczyliśmy naszą ziemię i krwila naszą będziemy jej bronić.”

Po uchwaleniu rezolucji dokonano wyboru powiatowej Komisji Organizacyjnej G. F. P., do której powołano ob. ob. Piechoczka Ludwika, Skrzypca, Depontę, Kabuta, Staniczkę i Biczysko. Zadaniem Komisji jest załatwianie wszelkich spraw organizacyjnych i zawodowych G. F. P. na terenie powiatu.

Pod koniec Zjazdu przybył p. Starosta Wyglenda, któremu zebrani urzędujący burzliwie owacje. P. Starosta Wyglenda w krótkim przemówieniu zapewnił zebranych delegatów o swoim życzliwym stosunku do G. F. P. i wzywał wszystkich, by nie zrażali się atakami przeciwników, a śmiało i odwrotnie występowali wszędzie w obronie G. F. P.

Po końcowych wywodach referentów i przewodniczącego ob. Piechoczka — Zjazd został zamknięty a zebrani w podniosłym nastroju odpiewali jedną zwrotkę „Roty”.

Zjazd wykazał, że G. F. P. posiada na terenie pow. rybnickiego poważny zastęp dzielnych i ofiarnych pracowników społecznych i warunki do dalszego pomyślnego rozwoju.

Wiec robotniczy w Wyrach.

W dniu 19. 10. rb. na sali p. Wolicy w Wyrach odbył się wiec G. F. P. Przemysłu Górniczego przy liczny udział zebranych. Wiece zgali ob. Handel, witając licznie zebranych robotników. Pierwszy przemawiał ob. Jamurkiewicz, organizując polaków robotników fabryki azotów „Oswag” i piewając postępowanie niektórych zwierzchników, którzy szynkanują polskiego robotnika.

Drugi referat Derejczyka w goz. przemówieniu zapożnał słuchaczy z ogólnym położeniem gospodarstwa w poszczególnych krajach, nadmienając, że w Polsce kryzys nie jest jednak tak katastroficzny, jak w innych krajach, co mamy do zażwiedzenia obecnemu rządowi, który przeciwstawia się zamachom kapitalistów na zdobycze socjalne robotnika. W dalszym przemówieniu podał krytyce działalność dotychczasowych organizacji zawodowych, które u warst robotniczych straciły zaufanie, dlatego robotnik garnie się w szeregi G. F. P., gdyż coraz bardziej przekonują się, że tylko w organizacji polskiej współpracując z Rządem, można wywalczyć lepszą przyszłość.

W końcu swego przemówienia apelował do zebranych, by w obecnych wyborach głosowali gremjalnie na listę polską, która ma za zadanie zmianę obecnego ustasdownictwa na korzyść robotnika polskiego. Niemikłkane oklaski świadczyły, że treściwie i przekonująco referaty trafiły zebrany do przekonania.

W dyskusji zabrał głos ob. Rączka, po którego przemówieniu zebrani jednomyślnie uchwaliłi rezolucję przeciw niemieckim dyrektorom i majstrom, oraz w sprawie reformy ustroju Rzplitej.

Po uchwaleniu rezolucji zebrani wnieśli okrzyk na cześć Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przewodniczący ob. Handel dziękując zebrany za należyte zachowanie się na wiecu zamknął go hasłem „Cześć Pracy”.

Robotnicy! Strzeżcie bezpartyjność związków zawodowych!

Ob. Królowi, to też cała organizacja nasza zajęła zdecydowane stanowisko w sprawie ob. Króla, domagając się cofnięcia zarządzenia Dyrektora. Po odpowiednich wyjaśnieniach i pertraktacjach zarząd został zlikwidowany i ob. Król w dniu 27 października powrócił do pracy na dawne stanowisko.

Federacja Kolejowców Polskich.**Kolejarze polscy, a związki partyjne.**

Od grona kolejarzy polskich, do niedawna członków związków partyjnych, otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie następujące słuszne uwagi:

„Idę do Warszawy, gdyż krzywdą dzieje się najbardziej”, twarzą rzucił Marszałek Piłsudski b. Prezydentom Wschodowemu, gdyż tenże chciał go powstrzymać w pochodzie do stolicy. Tej krzywdy najbardziej nie usunęło jeszcze dziś. Przyczyną tego stanu rzeczy leży w braku spójności społeczeństwa w braku spójności pracowników państwowych, ślepo dotychczas idących w rydwanie menertów partyjnych, szukających własnego dobra i dla tego dobra narażających interesy ludzi państwa na szwank.

Abym temu stanowi rzeczy kres położyć, i aby o kolejarzach nie twierdzono, że się łączą z wrogami, postanowił on zorganizować własne komitety wyborcze i na szeregu odbytych już zebraniach wyrażnie i dobitnie oświadczył, że wiernie stoją po stronie Rządu, gdyż są przekonani, iż tylko tą drogą Polska zdobędzie spójność i powagę, a szerokie warszawie pracownicy dojdą do.

Inego zdania są przywódcy partii Związków Kolejowych np. Z. K. P. i Z. Z. K.

Lepsze jutro do nas należy!

Przeszedł Walny Zjazd Delegatów Federacji Kolejowców Polskich. Wybrał nowy zarząd, nowe sile do prowadzenia tej niezmiennej ciężkiej pracy, jakiej się podjęła Federacja Kolejowców Polskich. Obecny Zarząd Główny wytycza wszystkie swe siły w kierunku polepszenia doli kolejarzy. Nie możemy patrzeć obojętnym okiem na ten wysiłek zarządu. W każdej chwili powinniśmy go wspierać i wszelkie aktów, które na niego idą, stanowczo odnieść. Rozumiemy też jakim wielkim na drodze jest przebieg, i wspomnieliśmy, cośmy dotychczas uczynili zgodnie z nakazem naszego sumienia. Dużo rzeczy nam się udało — ale mieliśmy i niepowodzenia.

Toż też cośmy dotychczas nie osiągli, względnie co nie dało się przeprowadzić starajmy się teraz osiągnąć. Mamy dużo przeciwników, wiemy o tem wszyscy organizatorzy Generalnej Federacji Pra-

Zarząd Okręgowy Z. K. P. w ostatnim numerze swej gazетки nawoływał kolejarzy do głosowania na partię chrześcijańską — narodowe (czytaj Ch. D. i N. P. R.).

Członkowie Zarządu Okręgowego Z. K. P. (Sciarski, Heller i Furgol) dotąd nie stawili się na żadne zebranie — wyborcze kolejarzy. To samo można powiedzieć o członkach Zarządu Okręgowego Z. Z. K.

Co to ma oznaczać? To cośmy twierdzili, a mianowicie, że połączenie Z. Z. K. i Z. K. P. nastąpiło na rozkaz ich mocodawców partyjnych w celu stworzenia siły potrzebnej do zamachu na obecny Rząd, a nie dla dobra kolejarzy — potwierdza się w całej pełni, gdyż się patrzy na zachowanie przywódców tych Związków.

Czy my kolejarze mamy się temu na daleko obejmie i bezczynnie przypatrywać? Czy my możemy być jeszcze członkami Z. K. P. i Z. Z. K. i płacić im składki pory, by zważać Rząd? Kolejarze! Nasze miejsce znajduje się tylko w organizacji zawodowej, która pracuje w porozumieniu z Rządem, tj. w Federacji Kolejowców Polskich.

Do niedawna członkowie Z. K. P. i Z. Z. K.

Cy. Ci co przeciwni nam idą, to ludzie, którzy nie szczęścia Polski i jej pomysłów szukają, ale chcą nad nią panować. Żaden z światłych Polaków nie odwiecie się przeciwko nam, żaden minister nie odmówi nam prawa istnienia i działania dla dobra Ojczyzny. Musimy zdać sobie sprawę z tego, że Polska po odzyskaniu niepodległości nie pokonała jeszcze wszystkich trudności, nie otrzymała się jeszcze z nalożonych niewoli. Na duszach ludzkiej pozostał cały minionego wieku, rdza obcego panowania. Dziś, kiedy wchodzi świeże sile do naszego Głównego Zarządu spoglądający śmiało na przód. Trudny i przeszkoży już przebytu, a połączone z niemi przezwyciężenie, że bronimy słusznych praw, niech nam dają pewność niezachwiania, że lepsze jutro jest nasze.

(—) Feliks Makowski.

Przełomowa chwila w Z. K. P.

„Głos Kolejowca” na Śląsku (organ Z. K. P. z dnia 5 b. m. w związku z zakazem P. Ministra Komunikacji potrącając przez listy płatnicze składki członkowskich na rzecz związków, które nie uładzają się kontroli finansowej Rządu, zainstrował się nad tem, czy dla Z. K. P. wogóle nie byłoby lepsze całkowite uniezależnienie się od władzy kolejowej. Aby to swoje stanowisko przeformować, Zarząd Okr. Z. K. P. zwołał na dzień 27 go września wszystkich swych prześrodków oddziałów miejscowych do Katowic, aby — jak wyrażnie stwierdza — naradzić się nad wytworzoną sytuacją i znaleźć środki celem uniknięcia wstrząsu w organizacji. W ożywionej dyskusji — wywodzi „Głos Kolejowca” — zebrani wyrażili gotowość do popierania organizacji S.A. organizacji i jej fundusze, które Z. K. P. bierze i bez pomocy władz kolejowych. „Głos Kolejowca” pisze dalej, że zarząd wykaż, iż Z. K. P. nie da się zlać, chociażby jeszcze coś gorszego niż spadek miało.

Biedny ten Zarząd Z. K. P. na Śląsku! Tyle wykaż tupego, tyle naopowiadał o sile Z. K. P. a ostatnio o uniezależnieniu się od władz kolejowych. Przecież tymczasem potrącając składki, a nie gorszego na nich nie spada a już się chwycia. Taką mocną posiadłości organizację, taką spójną, tak się też wszyscy z nią łączą, iż aż naraż zmuszeni są szukać środków dla uniknięcia wstrząsu w organizacji. Takich mieli członków satych, przekonanych i dojrzałych, tak byli pewni mo-

Tych. Zebrane grupy miejscowej P. K. P. odbyły się w dniu 18 października w sali Kąpi na Browaru Obywa pod przewodnictwem prezesa ś. Gł. Z. K. P. Po udzieleniu proklamu referat z ramienia Zarządu Głównego P. K. P. wygłosił wiceprezes zarządu ob. Bregala. W dyskusji nad referatem zwołani poruszyli szereg spraw zawodowych oraz oświadczając się za solidarnym powarciem przy wybuchu ob. Marszałka Piłsudskiego. Po odpowiadaniu „Rozprawy” zostało zamknięte hasłem „Zdź się Pracy”.

Pomyślny rozwój F. K. P. na Pomorzu.

W dniu 17 b. m. w Bydgoszczy odbyło się wielkie zebranie Kolejowców pod przewodnictwem prezesa Zarządu Okręgowego kol. Warłocha Józefa. Po wstępnym przemówieniu kol. Warłocha wygłosił referat organizacyjny prezes Zarządu Głównego ob. Kuźma. W ożywionej dyskusji, która się następnie wywiązała, zabral także głos przedstawiciel Zarządu Okręg. Z. K. P. Pozwolił on sobie na próby ośmieszenia Federacji Kolejowców Polskich, a jej członków i sympatyków nazwał naiwnymi. Wzręśli się do zebranych o dobry humor. Zwracali się wtedy członkowie jeden po drugim do głosu i w sposób humorystyczny wykazywali niepoważność twierdzeń przedstawicieli Z. K. P. O pracy i zasługach Z. K. P. dla pracowników poszczególnych mówili wyrażali się, że była to praca korzystna jedynie dla przywódców Z. K. P., o czym dobitnie świadczy ich gospodarka w Kol. Kasie Emerytalnej, której fundusze rozkładali.

Rzeczową, ale ciętą odprawę Z. K. P. otrzymało ze strony prezesa Okręgowego Warłocha i prezesa Zarządu Głównego, w jego końcowym przemówieniu.

W rezultacie okręg pomorski spisał się dzielnie. Przełamano lody, krepulec jeszcze poczynania naszych członków i sympatyków d. okręgu pomorskim; sze-

roko otwarto wrota zamykające pola działania i pewnego zwycięstwa. Zwycięskiego pochodu Idei F. K. P. nie już nie powstrzymamy w okręgu pomorskim. Wynik dyskusji sprawił, że w samej Bydgoszczy liczbą członków F. K. P. dosięga 1000 członków.

Echa Zjazdu Walnego Federacji Kolejowców Polskich.

Zarząd Główny Federacji Kolejowców Polskich otrzymał następujące pisma:

Warszawa, 26 września 1930 r.

Z polecenia Pana Marszałka Piłsudskiego mam zaszczyt złożyć podziękowanie za nadane słane gratulacje.

Podpis nieczytelny.

Sekretariat Osobisty.

Kancelaria Cywilna

Prezydenta Rzeczypospolitej

Warszawa, dnia 30 września 1930.

Do Federacji Kolejowców Polskich w Katowicach

Kancelaria Cywilna z polecenia Pana Prezydenta RP i przesyła podziękowanie za przesłanie Zjazdu Delegatów Federacji Kolejowców Polskich odbytego w Katowicach za depesze i kolumny z dnia 22. bm.

Szef Kancelarii Cywilnej

Podpis nieczytelny.

„Za łaskawie przesłane życzenia z powodu nimożności na bi. kupa katowickiego zaopiniować składa podziękowanie, prosząc o modlitwę.

Ks. Stanisław Adamski,

biskup-nomus. katowicki.

Poznań, we wrześniu 1930 r.

Federacja Pracy Przem. Górniczego.**Sprawozdanie Sekretariatu Federacji Górniczej za miesiąc wrzesień.**

Miesiąc sprawozdawczy wrzesień 1930 r. obejmą 3 Zjazdy delegatów G. P. P. w W. Hajdukach, w Bydnie i w Rybniku. 1 Zjazd Polskiego Zespołu Pracy w Rybniku. 5 interwencji u pracodawców, 6 u władz państwowych, 20 inspektorów Pracy, 7 w Kom. Demobilizacyjnej, 4 obrony udzielono przed Sądem Pracy.

Robotnicy Zagłębia Dąbrowskiego organizują się w Generalnej Federacji Pracy.

W dniu 4 października 1930 roku o godz. 18 w lokalu Ligi Makartowskiej w Będzinie odbyło się zebranie organizacyjne Gen. Federacji Pracy na terenie Zagłębia Dąbrowskiego przy udziale 30 delegatów poszczególnych miejscowości Zagłębia.

Zjazd zgłosił i powitał ob. Szypulski Aleks., prosząc na przewodniczącym ob. Plessa Ludwika z Czeladzi, na sekretarza ob. Gulińskiego Michała z Będzina i na wiceprezesa ob. Wiśniewskiego Aleks. z Katowic.

Przewodniczący ob. Pless obejmując przewodnictwo zabrał, że koniecznością jest założenie Federacji Pracy na terenie Zagłębia. Należy nam za przykład robotnika z Okręgu Śląskiego, który gremialnie wstępuje w szeregi G. P. P., gdyż pracomusi się jest i oni jedną organizację, a brońca robotników bez żadnej demagogii. Ob. Derkacz Stanisław z Katowic wygłosił referat o obecnym położeniu gospodarczym i związanym z nim obecnym bezrobociem. W dalszym swoim przemówieniu namawiał słuchaczy z rolę organizacji zawodowych, które w życiu gospodarstwa powinny prowadzić roboty zawodową, zajmującą jednak się tylko polityką, dostarczającą przez to do robotniczych zarobków w Polsce i do zniechęcenia robotników do swych organizacji, które w dalszym, ciężkim czasie nie stanowią żadnego znaczenia.

W końcu swego przemówienia zaznaczył, że powstanie Generalnej Federacji Pracy w Polsce ustatkowało ich polityczny i zawodowy ruch do samodzielnego rozbi.

Ob. Brzoska Jan wiceprezes Zarządu Okręgowego Federacji Górniczej, wygłosił referat o ru-

chu syndykalistycznym w Polsce, reprezentowany przez Gen. Fed. Pracy.

W dyskusji, jaka się wywiązała, wszyscy zebrani delegaci, jak Wiśniewski Kucharski, Guliński i inni wskazywali na konieczność założenia G. Fed. Pracy na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Przez dyskusję przystąpiono do wyboru Komitetu organizacyjnego Gen. Fed. Pracy na terenie Zagłębia Dąbrowskiego. Do Komitetu zostali wybrani:

Prezes — Wiśniewski Tomasz, Będzin; wiceprezes — Kucharski Jan Dąbrowa; II wiceprezes — Pacholec Bolesław Będzin; sekretarz — Guliński Michał, Będzin; skarbnik — Szypulski Aleks., Będzin; zast. sekretarza — Korol Zygmunt, Jawiszewo; Wiśniewski Adam i Nikola Mieczysław.

Po omówieniu bieżących spraw, po trzykrotnym wniesieniu okrzyku przez obecnych na cześć budowniczego Polski, Marszałka Piłsudskiego, przewodniczący zamknął zebranie hasłem „Zdź się Pracy”.

Uwaga. Podajemy do wiadomości wszystkim robotnikom Zagłębia Dąbrowskiego, że sekretariat Generalnej Federacji Pracy na terenie Zagłębia Dąbrowskiego mieści się w Będzinie, ul. Krakowska 1, do kąd należy się kierować we wszystkich sprawach, dotyczących organizacji G. P. P. w Zagłębiu.

Wszelkich informacji udziela ob. Szypulski Aleks. w Będzinie, Kłopot Tytlowy na moście ul. Kucharski Jan Dąbrowa Górnicza, ul. Halcachowska 316.

śp. Józef Zarmutek

W dniu 2. października br. zmarł po krótkich i ciężkich cierpieniach nasz członek Federacji Górniczej grupy Zagłębie Śp. Zarmutek Józef.

Śp. Zarmutek Józef od samego założenia G. F. P. był naszym gorliwym

współpracownikiem na niwie społecznej dla dobra polskości Śląska. Za jego owocną pracę niech mu ziemia Śląska, której wiernym był synem, lekka będzie!

Zarząd Główny Federacji Górniczej.

